

Jamma!

Maria Haellquist – Bengt-Åke Röstlund

Hællquist & Röstlund

Jamlåtar

© 2021 Hællquist & Röstlund Sång-Godis AB
www.gladabarn.nu

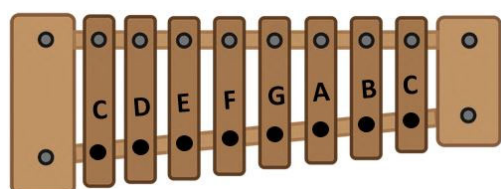
Jamma!

Att jamma med elever är både lärorikt, utvecklande, roligt och enkelt!

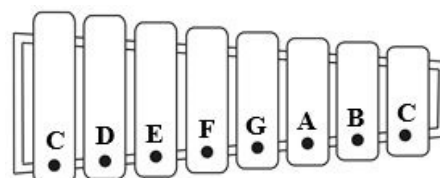
Ett annat ord för jamma är improvisera. Att improvisera på musikinstrument innebär att hitta på melodislingor i stundens ingivelse. Svårt? Tvärtom! Våldigt enkelt! Eleverna behöver inga förkunskaper, du behöver inga förkunskaper!

Hur går då detta till? Eleverna får ett antal givna toner i form av en skala till varje sång som de kan spela med helt fritt. De kan spela på en ton, på alla toner, hoppa mellan tonerna, spela fort eller långsamt - kort sagt, precis som de vill. Och det låter bra!! Det bästa av allt: Du som inte spelar något instrument själv kan jamma med eleverna hur enkelt som helst. Du använder de inspelade sångerna. Låt oss visa!

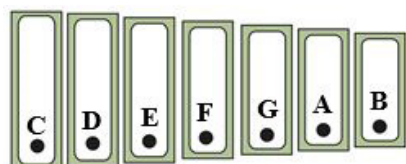
Här följer ett avsnitt med nio jamlåtar. Vid varje sång finns xylofon, klockspel, tonboxar, pianoklaviatur och en gitarrhals uppritade med de toner markerade du kan använda att improvisera med till just den sången.

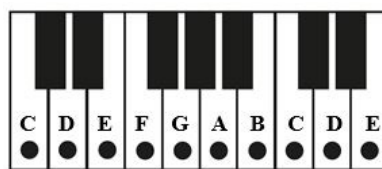
Xylofon

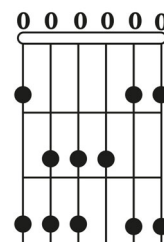
Klockspel

Tonboxar

Piano/keyboard

Gitarr

Om du har äldre klockspel, xylofoner eller tonboxar kan det vara en annan märkning på tonen "B", den kan heta "H" på dessa instrument. Det är en äldre beteckning på tonen B som inte används längre, utan tonen ska heta "B". Tonerna kan också vara märkta *do, re, mi, fa, so, la, ti, do*. Då tänker du bara så här:

<i>Do</i>	<i>re</i>	<i>mi</i>	<i>fa</i>	<i>so</i>	<i>la</i>	<i>ti</i>	<i>do</i>
C	D	E	F	G	A	B	C

När vi jamma med elever i förskoleklass och årskurs 1 brukar vi börja med xylofon/klockspel/tonboxar och använder instrument där man kan plocka bort de toner vi inte använder i sången. Så småningom lägger vi till piano/keyboard och appar med piano på smartphones och surfplattor. Med äldre barn (årskurs 4 och uppåt) lägger vi till gitarr.

Så här kan du arbeta:

Bestäm vilka instrument eleverna ska jamma på och ställ fram dem. Välj sång och gör i ordning instrumenten, dela in eleverna i grupper. Storleken på grupperna beror på hur många instrument det finns att jamma på. Vi brukar låta eleverna jamma i grupper om 3-4 för att de skall ha stöd av sina kamrater.

Sjung första versen tillsammans med eleverna. Under tiden ni sjunger, gör sig den första gruppen elever som ska jamma, redo att spela genom att gå fram och sätta sig vid instrumenten.

När ni sjungit färdigt första versen är det dags för första gruppen elever att börja improvisera! Vad gör du?

Jo, kompar du själv på något instrument, kompar du från början av versen igen. Nynna gärna versen tyst för dig själv, om du tycker det är svårt att kompa utan sång. När du börjar sjunga versen igen, slutar eleverna att spela, går tillbaka till sina platser och nästa grupp barn gör sig redo att spela. Så här fortsätter du tills alla elever har fått spela.

Spelar du inget instrument själv, använder du dig av ljudfilerna! När sången är slut är det bara att starta om sången från början igen, eller om mediaspelaren du använder har en repeteringsfunktion, sätter du den på "repeat".

Att jamma med alla vita tangenter på piano eller keyboard eller motsvarande toner på klangspel, xylofon, gitarr kan du alltid göra till sånger som innehåller ackorden C, Dm (eller Dm7), G (eller G7). Det är i det här häftet sångerna "En tidig morgon" (sidan 3), "Sommarmoln" (sidan 4) och "Morgonmerengue" (sidan 5).

Du kan använda en e-moll-pentatonisk skala (tonerna D, E, G, A, B) till sånger som innehåller ackorden G, Em (eller Em7), Am (eller Am7), D (eller D7). Det är sångerna "En cool snubbe" (sidan 6) och "Jamtivist" (sidan 7).

Du kan använda en a-moll-pentatonisk skala (tonerna G, A, C, D, E) till sånger som innehåller ackorden C, Am (eller Am7), Dm (eller Dm7), G (eller G7) och till alla rock- och blueslåtar som kompas med ackorden A, D och E7. Det är sångerna "Här är en blues" (sidan 8), "Kock-Rock" (sidan 10), "Städarblues" (sidan 11) och "Vanja Vampyr's Blodblues" (sidan 12).

Låt improvisation bli ett enkelt, roligt, kreativt inslag i musikundervisningen! Eleverna lär sig spela och skapa musik själva på ett enkelt sätt, en kunskap de kan ha glädje av hela livet. Låt dem visa sina kunskaper på samlingar och avslutningar, det blir ett mycket uppskattat inslag!

Här är en blues

(Maria Hællquist - Bengt-Åke Röstlund)

1. Här är en blues som får kroppen att gunga. Hänger du med och bör - jar sjung-a?

Det är en låt som al - la kan spe - la och du ska ve - ta att ingen kan fe - la. Vi

spe - lar varken i moll el - ler dur, vi spe - lar fritt och nu är det din tur. är det din tur.

5. Här är en blues som fått kroppen att hop - pa. Nu är den slut, vi mås - te stop - pa.

Det var en låt som al - la har spe - lat och du ska ve - ta att ingen har fe - lat. Vi

gil - lat spela denna "go - a" sång, vi hop - pas att vi kan den näs - ta gång.

So long!

A
1. Här är en blues som får kroppen att gunga.

A
Hänger du med och börjar sjunga?

D
Det är en låt som alla kan spela

A
och du ska veta att ingen kan fela.

E7 D
Vi spelar varken i moll eller dur,

A E7
vi spelar fritt och nu är det din tur.

● Gör rörelser till sången!

Vers 1: Gunga med kroppen.

Vers 2: Klappa takten.

Vers 3: Knäpp med fingrarna.

Vers 4: Klappa på knäna.

● Sjung verserna 1 - 4 mellan improvisationerna/jamverserna och avsluta sången med vers 5.

A
2. Här är en blues, den är inte för slappa.

A
Hänger du med och börjar klappa?

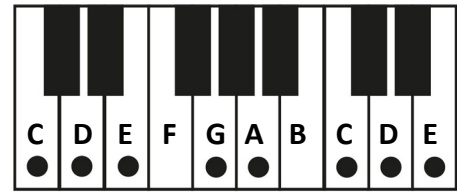
D
Det är en låt som alla kan spela

A
och du ska veta att ingen kan fela.

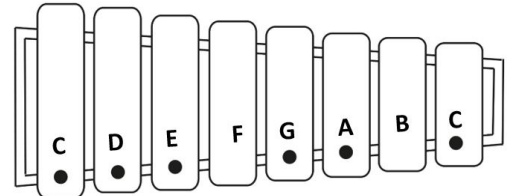
E7 D
Vi spelar varken i moll eller dur,

A E7
vi spelar fritt och nu är det din tur.

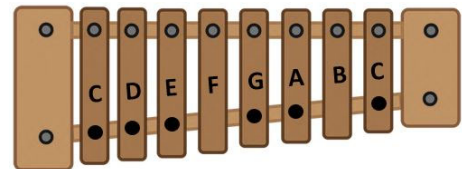
Använd tonerna C, D, E, G, A (amoll-pentatonisk skala). Alla toner du kan använda är markerade med svarta punkter.

Piano/keyboard

Klockspel/klangspel

Xylofon

A
3. Här är en blues som man inte kan släppa.

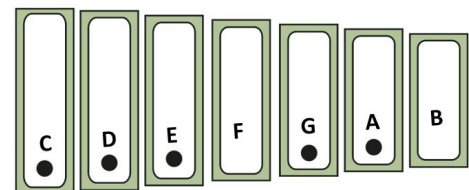
A
Hänger du med och börjar knäppa?

D
Det är en låt som alla kan spela

A
och du ska veta att ingen kan fela.

E7 D
Vi spelar varken i moll eller dur,

A E7
vi spelar fritt och nu är det din tur.

Tonboxar

A
4. Här är en blues, den är inte för dumma.

A
Hänger du med och börjar trumma?

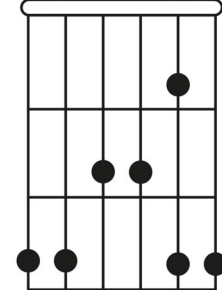
D
Det är en låt som alla kan spela

A
och du ska veta att ingen kan fela.

E7 D
Vi spelar varken i moll eller dur,

A E7
vi spelar fritt och nu är det din tur.

0 0 0 0 0 0

Gitarr

A
5. Här är en blues som fått kroppen att hoppa.

A
Nu är den slut, vi måste stoppa.

D
Det var en låt som alla har spelat

A
och du ska veta att ingen har felat.

E7 D
Vi gillat spela denna "goa" sång,

A E7 E7 A
vi hoppas att vi kan den nästa gång. So long!

~ 9 ~

Jamlåtar

Kock-Rock

(Text & musik: Maria Hællquist)

På kro-gen Tjock-a Bert-a, där finns en sväng-ig kock som blan-dar allt i gryt-an och
släng-er på ett lock. Han ko-kar och han ste-ker en sär-e-gen me-ny, så
gäs-ter-na de vrå-lar: *Jag tror jag mås-te spy!* Men ä-gar'n vill ha stå-lar och
hit-tar en ny kock. Den gam-le han för-svin-ner och
bör-jar li-ra rock. (bör-jar li-ra rock.)

A
På krogen Tjocka Berta där finns en svängig kock

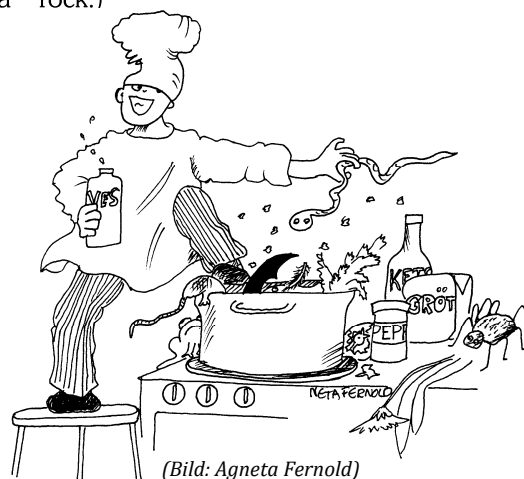
A
som blandar allt i grytan och slänger på ett lock.

D
Han kokar och han steker en säregen meny,

A
så gästerna de vrålar: *Jag tror jag måste spy!*

E7 **D**
Men ägar'n vill ha stålar och hittar en ny kock.

A **E7** **A**
Den gamle han försvinner och börjar lira rock.

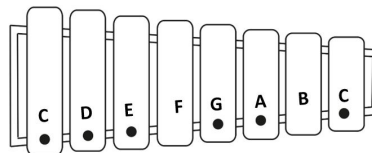
(Bild: Agneta Fernold)

Använd tonerna C, D, E, G, A (amoll-pentatonisk skala).

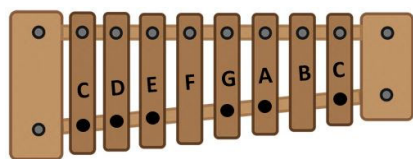
Alla toner du kan använda är markerade med svarta punkter.

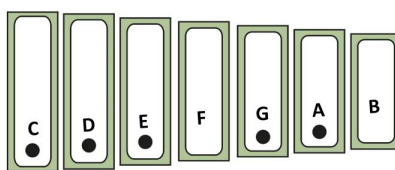
Piano/keyboard

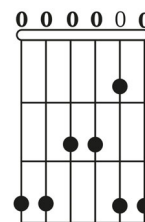
Klockspel/klångspel

Xylofon

Tonboxar

Gitarr

~ 10 ~
Jamlåtar